

STRESZCZENIE PLANU URZĄDZANIA LASU NADLE NICTWA ZDROJE OBOWIĄZUJĄCEGO NA LATA 2010 – 2019

Podstawą gospodarki przyszłego okresu jest planowanie działalności zmierzającej do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, w różnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów. Dla celów planowania urządzającego przyjęto sześć kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej:

- Zachowanie i odpowiednie wzmacnianie zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla;
- Utrzymanie zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych;
- Utrzymanie i wzmacnianie produkcyjnych funkcji lasu;
- Zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych;
- Zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów;
- Utrzymanie innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych

1. Ogólna charakterystyka lasów nadleśnictwa

1.1 Położenie i powierzchnia

Ogółem powierzchnia Nadleśnictwa Zdroje wynosi 10 467,50 ha, w tym 10 170,94 ha powierzchnia leśna i 296,56 ha powierzchnia nieleśna.

Lasy nadleśnictwa położone są w całości w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Obejmują swym zasięgiem tereny położone między miastem Radków na północy, a Lasówką na południu oraz między miastem Kłodzko na wschodzie, a Kudow-Zdrój na zachodzie.

1.2 Rys historyczny

Lasy sudeckie uległy na skutek gospodarki człowieka w wieku XIX i XX dużym zmniejszeniom. Powstałe wówczas monokultury wiekowe okazały się mało odporne na szkody biotyczne i abiotyczne.

Po roku 1945 lasy obecnego Nadleśnictwa Zdroje, weszły w skład utworzonych Nadleśnictw Duszniki oraz Szczytna-Łaska. W omawianych nadleśnictwach do roku 1953 gospodarka leśna polegała głównie na porządkowaniu stanu sanitarnego lasu.

Lata po 1945 r. to okres wielu reorganizacji w wyniku, których zasięg wyodrębnionych nadleśnictw ulegał znacznym zmianom. Pierwszą próbą prowadzenia planowej gospodarki leśnej to opracowanie prowizorycznej tabeli klas wieku na lata 1946-52. Od 01.01.1953 do 31.12.1962 obowiązywał plan prowizorycznego urządzania lasu.

Głównym sposobem zagospodarowania lasu zarówno w obrębie Duszniki i Polanica była rębna zupełna smugowa, a następnie rębna częściowa.

W roku 1955 olbrzymie szkody w obrębie Duszniki wyrządził huragan.

Plan definitywnego urządzania lasu sporządzony był wg stanu na 01.10.1964, a plan I rewizji urządzania lasu wg stanu na 01.10.1975.

Plan II rewizji urządzania lasu dla Nadleśnictwa Zdroje sporządzony został wg stanu na 1.01.1990.

W trakcie obowiązywania planu miały miejsce dwa fakty, które zdezaktualizowały dane w operacji urzędzeniowym:

- Rozporządzenie Rady Ministrów o utworzeniu Parku Narodowego Gór Stożowych
- Zarządzenie Dyrektora Generalnego LP o zlikwidowaniu obrębów Polanica.

Nadleśnictwo od tego czasu funkcjonowało jako jedno obrębowe.

Plan III rewizji urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Zdroje sporządzony został w stanie na 1.01.2000. W tym i powyższego planu z lasów nadleśnictwa została zmniejszona powierzchnia rezerwatu sTorfowisko pod Zielcem do 231,70 ha.

1.3 Typy siedliskowe lasu

L.p.	Siedliskowy typ lasu	Pow.	%
1	BG	73,90	0,74
2	BMG	2116,08	21,34
3	LMG	4868,24	49,09
4	LG	2852,04	28,76
5	LjG	7,09	0,07
6	razem	9917,35	100,00

1.4 Struktura gatunkowa drzewostanów wg gatunków panujących

Gatunek	Powierzchnia ha	%
So	766,54	7,73
So.k	77,75	0,78
Md	277,17	2,79
w	7639,14	77,03
Jd	10,95	0,11
Dg	2,52	0,03
Bk	803,33	8,10
Db	86,88	0,88
Db.c	0,17	0,00
Jw	77,17	0,78
Kl	0,00	0,00
Gb	0,25	0,00

Js	28,92	0,29
Brz	90,55	0,91
Ol	45,12	0,45
Olsz	0,94	0,01
Lp	9,24	0,09
Wb	0,2	0,00
Os	0,51	0,01

1.5 Powierzchniowa tabela klas wieku

Grunty leśne niezalesione				Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-staje	I		II		III		IV	
pyzowiny	halizny, zrby			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia w ha											
-	-	8,32	0,60	192,72	487,38	496,13	679,26	1100,47	969,91	624,46	573,13

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	RAZEM	
V		VI	VII	VIII				grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyzej					
Powierzchnia w ha									
642,20	733,05	673,10	236,88	113,72	2395,94	-	-	9917,35	9926,27

Grunty zwizane z gospodark leśną : 244,67 ha
Ogółem lasy: 10170,94 ha

1.6 Charakterystyka gospodarki nasiennej

Wyyczone drzewostany nasienne

W nadleśnictwie występuje 18 wyyczonych drzewostanów nasiennych o łącznej pow. 75,68 ha w tym: 1 sosnowy, 5 bukowy, 4 modrzewiowe i 8 wierkowe.

Drzewostany nasienne gospodarcze

Łącznie wytypowano 57 gospodarczych drzewostanów nasiennych o ogólnej pow. 351,62 ha w tym: 20 wierkowych, 5 modrzewiowych, 2 dąglezjowe, 4 jodłowe, 3 sosnowe, 13 bukowych, 1 dębowy, 2 jaworowe, 1 jesionowy, 2 brzoźowe, 1 olchowy oraz 3 lipowe.

W nadleśnictwie zarejestrowano 33 uprawy pochodne o łącznej pow. 39,43 ha i 1 zachowawczą plantację nasienną o łącznej pow. 6,65 ha.

Nadle nictwo posiada wytypowanych 42 drzew matecznych różnych gatunków oraz 26 drzew zachowawczych jodły pospolitej.

W nadle nictwie istnieją 2 drzewostany zachowawcze (in situ) sosny o łącznej pow. 9,72 ha.

Na terenie nadle nictwa wytypowano również 21 drzewostanów do Sudeckiego Banku Genów . 118,65 ha.

2. Charakterystyka warunków przyrodniczo - ekonomicznych nadle nictwa

Region na obszarze, którego pojęcie jest nadle nictwo posiada typowo górski charakter, leżący w zasięgu trzech masywów górskich Sudetów . Gór Stożowych, Orlickich i Bystrzyckich. Jest to teren o wybitnych walorach turystycznych i wczasowych, bogaty pod względem atrakcji krajobrazowych. Na tym terenie pojęcie są uzdrowiska: Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój i Polanica Zdrój oraz ośrodki sportów zimowych Zieleniec i Jamrozowa Polana.

Omawiany obszar, to także region bogaty w różnego rodzaju zasoby surowców naturalnych oraz wody mineralne.

Największe ośrodki miejskie to Kudowa Zdrój, Duszniki Zdrój, Polanica Zdrój, Szczytna oraz Radków.

Przez teren nadle nictwa przebiega niewiele głównych szlaków komunikacyjnych. Największy to droga międzynarodowa Wrocław . Kudowa - Praga oraz linia kolejowa Kłodzko . Kudowa Zdrój.

Oprócz głównych dróg przez teren nadle nictwa przebiegają lokalne drogi łączące liczne miejscowości.

W samych kompleksach leśnych się dróg jest dość dobrze rozwinięta.

Transport drewna z nadle nictwa odbywa się głównie drogą kołową .

Drewno trafia w 34% do drobnych odbiorców, a w 66% do dużych odbiorców.

Lasy nadle nictwa pojęcie są w Krainie Sudeckiej, Dzielnicy Sudetów różnorodnych, Mezoregionie Gór Stożowych i Bystrzyckich.

Obszar nadle nictwa pod względem rzeźby terenu ma typowo górski charakter i obejmuje Góry Stożowe, Pogórze Orlickie, Góry Orlickie i Bystrzyckie oraz Kotlinę Kłodzką .

Nadle nictwo pojęcie jest w obrębie dwóch zlewni: Morza Bałtyckiego i Morza Północnego.

Główne rzeki płynące przez teren nadle nictwa to: Bystrzyca Dusznicka, Orlica, Klikawa, Czermnica, Kamienny Potok oraz Toczek.

Pod względem klimatycznym obszar nadle nictwa pojęcie jest w Sudeckiej strefie ekoklimatycznej. Posiada ona cechy klimatu chłodnego i wilgotnego, uzależnionego od konfiguracji terenu. Ze wzrostem wysokości n.p.m. maleje temperatura powietrza i wzrastają opady. Cechą charakterystyczną są występujące wiatry południowo - zachodnie typu fenowego. Zimą w kotlinach górskich często występuje inwersja temperatury.

Podsumowując należy stwierdzić, że klimatyczne warunki wzrostu lasu w Nadle nictwie Zdroje są dość trudne.

3. Podziałowa grupy lasów

19 lipca 2000 r. została wydana Decyzja Nr 8 Ministra Środowiska, która uznaje za ochronne wszystkie lasy nadle nictwa Zdroje.

Wyodrębniono następujące kategorie ochronności lasu:

–	Badawcze	265,68 ha
–	Ostoje	150,28 ha
–	Glebochronne	18,38 ha
–	Lasy w miastach	401,29 ha
–	Uzdrowiskowe	7953,77 ha
–	Nasienne	66,70 ha
–	Wodochronne	660,70 ha
–	Cenne	231,46 ha

Nadlesnictwo podzielono na następujące grupy lasu:

- Lasy rezerwatowe 178,01 ha,
- Lasy ochronne 9748,26 ha

4. Podział gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia KZP przyjęto następujący podział gospodarstwa:

- Specjalne 3989,50 ha (40%)
- Ochronne 5823,40 ha (59%)
- Przebudowy 113,37 ha (1%)

5. Etaty uytkania rębego i przedrębego

Uytkanie rębego podzielono na:

- Zaliczone na poczet obliczonego etatu netto: 602342 m³
- Nie zaliczone na poczet obliczonego etatu netto: 511 m³

Razem uytkanie rębego netto na dziesięciolecie: 602853 m³

Podstawą do ustalenia etatu uytkania rębego dla gospodarstw specjalnego i lasów ochronnych była suma potrzeb hodowlanych drzewostanów, natomiast dla gospodarstwa przebudowy wg potrzeb przebudowy.

Uytkanie rębego niezaliczone na poczet obliczonego etatu obejmują uprawy: nasienników, przestojów i przedrostów oraz drzew i drzewostanów z tytułu poszerzenia linii podziału powierzchniowego i usuwania drzew z zadrzewień.

Uytkanie przedrębego podzielono na pozyskane z:

- czyszczenia pól netto: 1065 m³ (112,80 ha)
- trzebieży netto: 241975 m³ (4188,55 ha)

Razem uytkanie przedrębego netto na dziesięciolecie: 243040 m³ (4301,35 ha)

Etat ten określono jako nieprzekraczający 50% spodziewanego bieżącego przyrostu młodości.

Ogółem pozyskanie 845893 m³ grubizny netto.

6. Zastosowane sposoby uytkania rębego

Dla wszystkich typów siedliskowych lasu przyjęto rębienie czyszczeniowe, gniazdowe i stopniowe (99,39%). Rębienie zupełne (0,61%) zaprojektowano jedynie w wyznaczonych blokach drzewostanów pod uprawy pochodne oraz o małej powierzchni.

W przypadku rębienia czyszczeniowego, gniazdowego i stopniowego dominują cięcia obsiewne lub odsiewniające. Tylko ok. 6% pow. manipulacyjnej to cięcia uprawne.

Przy rębieniu zupełnym przyjęto nawrót cięcia . 5 lat, a okres odnowienia przy rębieniu czyszczeniowym . do 20 lat, przy rębieniu stopniowym . do 40 lat.

7. Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

a. Odnowienia i zalesienia:

- Halizny, pązowiny i zręby zaległe 0,00 ha
- Grunty nieleśne 0,00 ha
- Zręby bieżące I 10-lecia 27,37 ha
- Razem 27,37 ha

b. Odnowienia pod osłonami:

- Przy rębieniu czyszczeniowym i stopniowym 1408,99 ha
- Podsadzenia produkcyjne 0,00 ha

- Dolesienia luk i przerzedze 6,08
- Razem 1415,07 ha

Razem a, b 1442,44 ha

c. Poprawki i uzupełnienia

- W uprawach i młódnikach 13,81 ha
- Na gruntach projekt. do zalesienia 2,96 ha
- Razem 16,77 ha

Razem a, b, c 1459,21 ha

d. Piel gnowanie:

- Gleby 2000,17 ha
- Upraw (CW) 656,06 ha
- Młódników (CP) 1062,16 ha
- Razem 3718,39 ha

e. Melioracje:

- Melioracje agrotechniczne 1448,61 ha
- Melioracje wodne 0,00 ha
- Razem 1448,61 ha

8. Formy ochrony przyrody na gruntach nadleśnictwa

Na terenie Nadleśnictwa Zdroje występują następujące obszary i obiekty chronione:

- a. Otulina Parku Narodowego Gór Stożowych
- b. Rezerwat przyrody sTorfowisko pod Zieleńcem
- c. Obszar Chronionego Krajobrazu Gór Bystrzyckich i Orlickich
- d. Obszary Natura 2000:
 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) sGóry Stożowe
 - Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO) . 6 stref
- e. Chronione gatunki flory np. brzoza karłowata, rosiczki, sosna błotna
- f. Chronione gatunki fauny np. nietoperze, orzesznica, bocian czarny
- g. Pomniki przyrody . 72 egz. drzew i krzewów

9. Porównanie powierzchni i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu

Stan na	Pow. nie zal. w prod. przestoj e	Klasa wieku							KO	KDO	R-m pow. zalesio na	Ogólne m pow. le na
		I	II	III	IV	V	VI	VII				
		1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	>120				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Powierzchnia: ha / %												
1.01. 2010	8,92/0,09	680,1/6,85	1175,39/11,84	2070,38/20,86	1196,59/12,05	1375,25/13,85	673,1/6,78	350,6/3,53	2395,94/24,14	0,0/0,0	9917,35/99,91	9926,27/100
1.01. 2000	14,36/0,1	802,45/8,3	1800,28/18,5	1533,19/15,8	1597,1/16,4	1908,6/19,6	849,02/8,7	495,05/5,1	568,62/5,9	151,19/1,6	9705,49/99,9	9719,85/100

Różnica	-5,44	-122,4	-624,89	537,19	-400,5	-533,35	-175,92	-144,45	1827,32	-151,19	211,86	206,42
Masa: m3 / %												
1.01.2010	8217/0,23	10285/0,29	215920/6,09	739130/20,86	507265/14,32	656270/18,52	335335/9,47	134850/3,81	935385/26,40	0/0,0	3534440/99,77	3542657/100
1.01.2000	7040/0,2	6420/0,2	260845/8	524760/16	704515/21,5	921720/28,2	400110/12,2	204370/6,3	193820/5,9	48580/1,5	3265140/99,8	3272180/100
Różnica	1177	3865	-44925	214370	-197250	-265450	-64775	-69520	741565	-48580	269300	270477
Przeciętny zapas na ha												
1.01.2010	-	15	184	357	424	477	498	385	390	0	357	357
1.01.2000	-	8	145	342	441	483	471	413	341	321	336	336
Różnica	-	7	39	15	-17	-6	27	-28	49	-321	21	21

10. Zestawienie planu urządzenia lasu

- a. Ogólny opis lasów nadleśnictwa - Elaborat
- b. Wykaz projektowanych cięć rocznych z zestawieniami tabelarycznymi
- c. Opis taksacyjny lasów
- d. Program Ochrony Przyrody
- e. Prognoza oddziaływania na środowisko zaplanowanych zadań gospodarczych w planie urządzenia lasu
- f. Operat dla leśnictwa
- g. Mapy przeglądowe